

PIOTR GROS

cz. 2
1907

POCZĄTKI

WARSZAWSKIEJ

PIŁKI NOŻNEJ

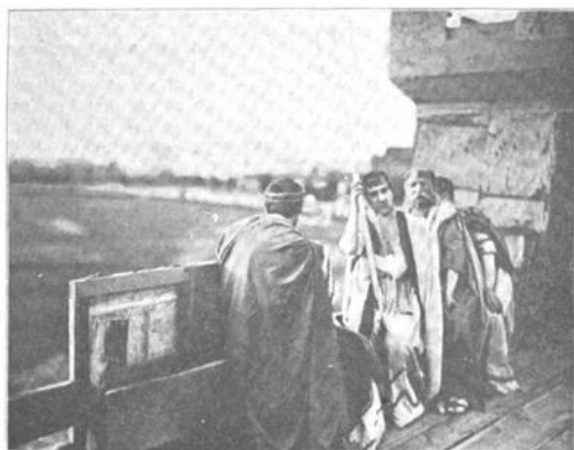
WARSZAWA 1907

W roku 1907 w dniach 22-24 czerwca, odbyły się Parku Agrykola zawody sportowe – nazwane wtedy „Igrzyskami Olimpijskimi” – w trakcie których odbyły się konkursy sportowe tj: karuzel konny, pogoń za lisem, bieg płaski, bieg z przeszkodami, walka francuska, rzucanie dyskiem oraz włócznią czy szermierka. „W końcu przed trybunami widzów na murawie przy dwóch szalaszach odegrano „Zdobycie Troi” z tragedii „Troilus i Kressyda” Szekspira” – podawał Kurjer Warszawski (nr 171 z 23.06.1907, s. 12 wydanie wieczorne). Niestety wśród tych dyscyplin zabrakło piłki nożnej. W tym roku w Ogrodach im. Raua w piłkę nożną grały już **cztery** drużyny szkolne, m.in. Gimnazjum Chrzanowskiego i Szkoła Mazowiecka. Uczniowie szkoły Chrzanowskiego uprawiali też gimnastykę pod kierownictwem prof. Bolesława Olszewskiego, a na koniec sezonu letniego odbył się mecz ze Szkołą Mazowiecką.

Dziś „Igrzyska Olimpijskie”.
Pochód Nerona. Zdobycie Troi. Turniej. Polowanie na lisa. Karuzel. Chóry. Orkiestry.
Walka francuska. Wyścigi piesze. Popisy szermierskie. Corso powozów. Wjazd rbl. 2. Łoże 6.40.
Miejsca 1.05. Wejście 37 kop. Początek o godz. 3-ej pp. **Park na Agrykoli.**

Kurjer Warszawski nr 171 z 23.06.1907, s. 1 wydanie wieczorne

„Igrzyska Olimpijskie” na rzecz Warsz. Tow. Dobroc. w parku przy ul. Agrykoli.

„Na murach Troi”.

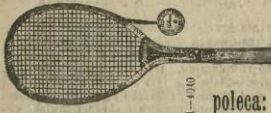

Konkursowa walka na pałasze.

Świat nr 26 z 29.06.1907, s. 16

Warszawskie Reklamy Sportowe

Główny Skład po cenach fabrycznych
LAWN-TENNIS

1-400 poleca: **J. ROKICKI i S-ka**
Podręcznik Tennisowy 40 kop.

Rakiety od rb. 3 kop. 50 do rb. 25.
Piłki od rb. 7 do 10 za tuzin.

Wszelkie przybory
Sportowe i Gimnastyczne.

Półbuciki tenisowe.

z najskynniejszej fabryki angielskiej „SLAZENGER”

Warszawa, (hotel Razymski)
Nowo-Senatorska 1
i Nowy-Swiat 53.

Cenniki gratis.

13.10.1907, niedziela

Warszawa, boisko w ogrodach im. Raua

Gimnazjum Chrzanowskiego (niebiescy) – Szkoła Mazowiecka (czerwoni)

2:0 (0:0)

sędziował: Władysław R. Kozłowski (redaktor Ruchu)

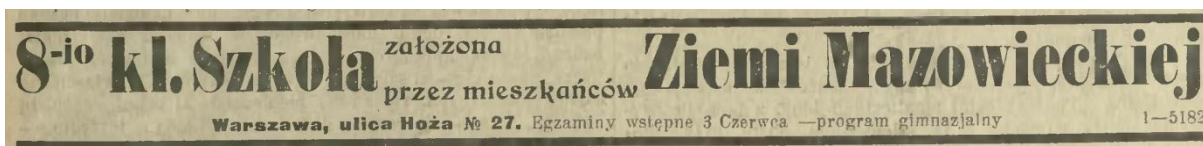
RELACJE MECZOWE

GONIEC PORANNY NR 476 Z 16.10.1907, S. 3 - WYDANIE PORANE

Niezwykły konkurs rozegrany był w niedzielę w Warszawie podczas uroczystości zakończenia sezonu letniego w Ogrodach im. Raua. Aczkolwiek o tym wspominaliśmy już, do konkursu tego powracamy raz jeszcze, pragnąc podkreślić znaczenie tego sportu, w którym był rozgrywany.

Piłka nożna — Football — jest narodową niemal grą angielską, uprawianą za kanałem przez starych i młodych; pozytem przeszła na kontynent oraz za ocean, rozbudzając wszędzie jak największe zamięłowanie wśród mas szerokich. Od lat szeregu czynione były próby zaprowadzenia jej w parku Jordana w Krakowie; obecnie istnieją w Galicji liczne koła zwolenników tego sportu.

U nas propagandą gry tej zajął się w r. z. *Ruch*, a wprowadzona do Ogrodu im. Raua, liczy już kilka grup młodzieży, którzy ją uprawiają. W niedzielę właśnie urządzone były pierwsze zawody pomiędzy grupą uczniów z gimnazjum Chrzanowskiego (niebiescy), a uczniami szkoły Mazowieckiej (czerwoni). Przebieg gry wykazał oczywiście pewne braki, ale w ogóle widać, że grający zdają sobie z gry sprawę i poważnie ją traktują. Wynik walki dał 2:0 na rzecz niebieskich, którzy otrzymali jako odznakę, egzemplarz piłki nożnej, dostarczonej bezinteresownie przez p. Rokickiego. Licznie zebrani widzowie przekonali się o wartości gry, którą po raz pierwszy zdaje się widzieli i dzień ten zapewne przyczynił się bardzo do wprowadzenia tak pożytecznego sportu, jakim jest football.

Goniec Wieczorny nr 233 z 23.05.1907, s. 1

RUCH NR 18-20 Z 26.10.1907, S. 204

Następują zabawy „zapisowe” prowadzone zazwyczaj dla młodzieży szkolnej, która się musi zgłosić po bilety wstępu. Zabawy te mają charakter dowolny: uczestnicy sami łączą się w zastępy, sami czynią wybór gry – przewodnik ma tylko nadzór ogólny i w razie potrzeby udziela wskazówek; teraz czynić miał to p. Witkowski z gronem uczniów, zgromadzonych na boisku szóstym; zamierzano grać w piłkę z bramkami oraz chodzić na szczudłach... Jednocześnie na boisku drugim rozgrywać się mają jak głosi program: *Zawody w nożną (Association Football) pomiędzy „Czerwonymi” a „Niebieskimi” – o pierwszeństwo w grze*. Formalny konkurs i, wyznać trzeba, pierwszy tego rodzaju w Warszawie. Piłka nożna znaną jest u nas ze słyszenia lub bardzo nieudolnego odtwarzania niektórych postaci przygotowawczych tej gry. Popularność w tej mierze zawdzięcza może właśnie Ogrodom im. Raua, atoli o grze prawidłowej według zasad „Association Football” nie było u nas mowy. Dopiero przed rokiem rozwinął w tym kierunku propagandę „Ruch”, drukując przepisy i

wskazówki, wydane potem osobno. W ostatnim roku gra ta przyjęta została w Ogrodach im. Raua, grupując kilka zastępów młodzieży szkolnej, a wynik paromiesięcznej ich pracy właśnie oglądaliśmy podczas rzeczonych zawodów.

Największa przeszkoda do rozszerzania gry tej w Warszawie – brak odpowiedniego terenu – i teraz dał się we znaki. Boisko ubite oznaczono liniami i opatrzone bramkami, ale wszystko w zmniejszeniu znacznym. Uczestnicy, przyzwyczajeni na terenie nieco większym w innym ogrodzie, czuli się tu ciasno. Pierwsza połowa gry przeszła bez żadnego wyniku: żadna z drużyn nie „zrobiła bramki”, a pomimo widocznej w grze ich różnicy, obie trzymały się rażno i dobrze broniły. (Rolę sędziego spełniał kierownik Ogrodów, redaktor naszego pisma). W drugiej połowie szale od razu przechylać się widoczniej zaczęły na rzecz Niebieskich, którzy też zdołali „zrobić 2 bramki”. Zwycięzcy otrzymali w darze egzemplarz prawdziwej piłki angielskiej, dostarczony w tym celu bezinteresownie przez firmę przyborów sportowych „J. Rokicki i S-ka”. Wchodząc w położenie zwyciężonych, którzy mniej znają gry prawidła, prezes M. Białowiejski w imieniu Komitetu rozdał im po egzemplarzu podręcznika do gry.

Publiczność z zacięciem przypatrywała się przebiegowi konkursu; żywo śledziła go też gromadka obecnej młodzieży ze szkół innych – nie tylko miejscowych, bo zauważyliśmy czapki Grodziska i Płocka; zainteresowała się tą grą także młodzież, grająca na boisku szóstym, które opuściła, by śledzić momenty gry naziemnej. I zdawało się chwilami, że się jest podczas gry takiej w Anglii.

informacje – ciekawostki

Popis gimnastyczny w szkole Chrzanowskiego:

„Wczoraj w godzinach popołudniowych w gmachu szkoły Chrzanowskiego odbył się pod kierunkiem prof. B. Olszewskiego popis gimnastyczny uczniów tej szkoły. Popis urządzono na obszernym a przy tym bardzo ładnym dziedzińcu szkolnym – zamienionym na boisko.”

Przeład Poranny nr 163 z 12.06.1907. s. 3

Źródła

Goniec Poranny nr 476 z 16.10.1907, s. 3; Ruch nr 18-20 z 26.10.1907, s. 204, 205, Ruch nr 22-23 z 26.10.1907, s. 250

SZKOŁA MAZOWIECKA

Fot. Ł. DOBRZAŃSKI

Tygodnik Ilustrowany nr 17 z 28.04.1906, s. 325

MŁODZIEŻ SZKOŁY WRÓBLEWSKIEGO POD MURAMI ZAMKU CZERSKIEGO.

Tygodnik Ilustrowany nr 46 z 16.11.1907, s. 938

**PROGRAM GIER SPORTOWYCH
NA ZAKOŃCZENIE SEZONU W OGRODACH IM. RAUA**

	Zastęp mieszany pod przewodem pań: Matawowskiej i Witkowskiej	Zastęp dziewcząt młodszych pod przewodem panien: H. Skarbkówny i Czechowskiej	Zastęp dziewcząt starszych pod przewodem panny Stańkowskiej	Zastęp chłopców młodszych pod przewodem p. Piętkowskiego	Zastęp chłopców starszych pod przewodem p. Filipowicza	
1	Gry freblowskie: Praczką, Stolarze, Wrzecionko. (boisko 4).	Gra biegowa: Wyścig wywoływany (boisko 5).	Szczudła (boisko 6).	Gra kopuła: Wieża. (boisko 2).	Ćwiczenia gimnastyczne (sala).	20 m.
2	Gra rzutowa: Piłeczki (boisko 3).	Gra rzutowa: Piłka w rzędzie (boisko 2).	Ćwiczenia gimnastyczne (sala).	Gra rzutowa: Forteca (boisko 5).	Szczudła (boisko 6).	20 m.
3	Gry biegowe: Wyścig o miejsce, Żabki, Kolej.	Gra biegowa: Łańcuch wilków (boisko 4).	Gra rzutowo-biegowa: Piłka z bramkami (boisko 6).	Gra biegowa: Przecinane wojsko. (boisko 5).	Gra rzutowo-biegowa: Palant (boisko 2).	25 m.
Zebranie na boisku wspólnym. Śpiew: „Pieśń wieczorna“. Rozejście wędrem przy śpiewie						

Ruch nr 18-20 z 26.10.1907, s. 204

Warszawskie Reklamy Sportowe

ŁYŻWY!!!

724 POLECA

ED. DUSOGE

Warszawa Nowy-Świat 5. Tel. 2515

ROWERY

najlepszych angielskich fabryk

„Swift” „Pionier” „Royal-Block”

z najlepszymi udoskonaleńiami na sezon 1907 roku
otrzymali i polecają

K. Brun i Syn & I. Block

Hotel Bristol

Wyszedł z druku
nakładem „R u c h u”,
nabyć można we wszystkich
księgarniach:
Podręcznik do gry w nożną p. t.

FOOTBALL.
Gry w piłkę nożną.
Cena 2 złote.

Szkoła Wojciecha Górskiego

RUCH NR 21-23 Z 11.12.1907, S. 250

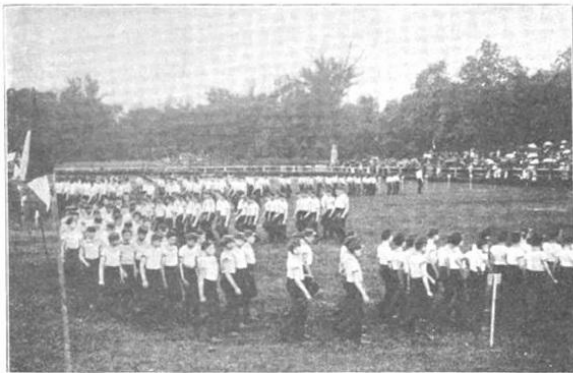
Parokrotnie wzmiankowaliśmy już o codziennych zabawach zamiejskich, urządzanych przez szkołę rzeczoną podczas pory odpowiedniej. Obecnie podać możemy ustępy z regulaminu szkolnego, zasad wychowania fizycznego tej szkoły dotyczące.

„W maju i czerwcu młodzież jeździ codziennie za miasto (do Wierzbna), gdzie spędza czas od 5-tej do 8-tej wieczorem (niezależnie od sporadycznych wycieczek w dalsze okolice kraju w celach krajoznawczych). W dni wycieczkowe lekcje trwają tylko od godziny 8-ej rano do 12-tej.

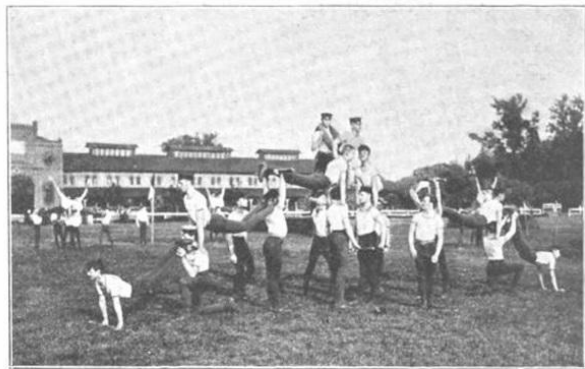
Zadaniem owych wycieczek owych wycieczek nie jest li tylko sama przyjemność lecz przede wszystkim podniesienie sprawności organizmów młodocianych przez gry, zabawy i rozmaite ćwiczenia fizyczne na świeżym powietrzu. Zarząd szkoły, zapatrując się na owe wycieczki z tego punktu widzenia, uważa je za obowiązkowe każdego ucznia, tak samo jak uczęszczanie na lekcje.

„Przy szkole zawiązało się Koło przyjaciół młodzieży, które postanowiło sobie za zadanie

Popis kół gimnastycznych szkół Wróblewskiego, Górskiego i im. Staszica.

Pochód.

Piramida.

Świat nr 25 z 22.06.1907, s. 16

czuwanie nad zdrowiem moralnym i fizycznym młodzieży, oraz przychodzenie z pomocą niezamożnym rodzicom w kształceniu ich dzieci”.

Warszawskie Reklamy Sportowe

SZKOŁA W. GÓRSKIEGO. POCHÓD CZWÓRKAMI W WIERZBNIE. Fot. Ł. Dobrzański.

UCZNIOWIE SZKOŁY WOJCIECHA GÓRSKIEGO W WIERZBNIE. GRA W PIŁKĘ. Fot. Ł. Dobrzański.

Tygodnik Ilustrowany nr 42 z 19.10.1907, s. 860

INFORMACJE I CIEKAWOSTKI

RUCH NR 7 Z 11.04.1907, S. 76

Koło sportowe.

Pod takim mianem ma powstać w Warszawie stowarzyszenie w celu popierania sportu konnego, strzeleckiego, tenisa, nożnej i innych.

Donosząc o tym, pisma codzienne podają pewne szczegóły bliższe, z których wynika, że stowarzyszenie znalazło poparcie wśród osób bogatych i ustosunkowanych i oparte ma być na podstawach materialnych trwałych.

Szkoły warszawskie, które nadesłały kwestionariusz do czasopisma Ruch.

- 1) Gimnazjum filologiczne T. Sierzputowskiego
- 2) Gimnazjum im. Mikołaja Reya
- 3) Gimnazjum ośmioklasowe Włodzimierza Włodarskiego
- 4) Gimnazjum ośmioklasowe filologiczne Em. Konopczyńskiego
- 5) Ośmioklasowe szkoła ziemi Mazowieckiej
- 6) Prywatny 8-klasowy filologiczny zakład naukowy generała P. Chrzanowskiego
- 7) Siedmioklasowa szkoła realna im. Stanisława Staszica
- 8) Szkoła męska dwuklasowa z nauką słoju Józefa Przyłuskiego
- 9) Szkoła męska dwuklasowa T. Łebkowskiego
- 10) Szkoła realna sześcioklasowa prywatna Witolda Wróblewskiego
- 11) Szkoła realna siedmioklasowa z klasą wstępną Em. Konopczyńskiego
- 12) Szkoła średnia mechaniczno-techniczna H. Wawelberga i Stan. Rotwanda
- 13) Szkoła ośmioklasowa filologiczna z klasą wstępną Wojciecha Górskiego
- 14) Trzyklasowa szkoła prywatna męska filologiczna Wacława Klossa
- 15) Trzyklasowa szkoła rzemiosła J. Kuhna

KURJER WARSZAWSKI NR 214 Z 05.08.1907, S. 1,2 WYDANIE WIECZORNE

Ogrody im. Wilhelma Elisa Raua.

Ogród „Saski” pozostający pod specjalną opieką Antoniego Freyera.

Ogród „Agrykola” pozostający pod opieką Józefa Muklanowicza.

Ogród I kościelny na Woli.

Ogród II mokotowski za rogatkami.

Ogród III św. Floriana na Pradze.

Istnieją jeszcze trzy mniejsze ogrody: Czerniakowski, Nowomiejski i Okopowy (za rogatkami powązkowskimi).

Obowiązki starszych przewodników w ogrodach tych pełnią pp.: M. Stańkowska, H. Skarbkówna, Z. Wiśniewska, S. Witkowska, A. Witkowski i B. Pieńkowski; prócz tego zastępczo pp.: M. Borowska, E. Czarnowska.

W chwili obecnej w skład komitetu wchodzi pp.: M. Białowiejski (prezes), dr. St. Bruner, dr. T. Drabczyk, dr. F. Ficki, **J. Gebethnerówna**, K. Kujawski, J. Kuhn, J. Muklanowicz, dr. J. Piotrowski (sekretarz), Wł. Ślaski (skarbnik), I. Srebrny i Wł. Światopełk-Zawadzki (wiceprezes). Głównym kierownikiem technicznym jest Wł. R. Kozłowski, lekarzem ogrodów dr. St. Rottermund.

RUCH NR 11 Z 11.06.1907, S. 130

Na saskiej kępie powstała rzadka w stosunkach naszych instytucja: park urządzony własnymi siłami robotników.

Wydzierżawiono tam jeden z ogrodów, urządzono boisko, estrady, salę taneczną, huśtawki, tor biegowy itd. Wszystkiego dokonali łącznymi siłami robotnicy kilkunastu fabryk warszawskich. Otwarcie nastąpiło w dniu 6 b. m. Cena wejścia od 10 do 20 groszy. Dostępny park będzie co niedzielę i święta. Parkiem i prowadzeniem zabaw zajmuje się wybrany z łona robotników komitet.

Warszawskie Reklamy Sportowe

GIMNASTYKA pokojowa dla wzmocnienia mięśni „White-ly” dla dzieci, pań, panów i bardzo silnych panów.

Od rb. 450 do rb. 850.

LAWN-TENNIS:
Pilki, rakiety, siatki oraz wszelkie przybory li tylko angielskie z fabryk pierwszorzędnych.

Komplet od rb. 24.
Pilkinozne (Football) od rb. 450.

Przewodnik tenisowy 40 kop.

Pantofle płócienne do gimnastyki
Półbuty i Buty w wielkim wyborze.

PELERYNY „Loden” z materiałów krajowych i angielskich bardzo gustowne i po cenach przystępnych.

J. ROKICKI i S-ka
Warszawa, Nowo-Senatorska № 1. (Hotel Rzymski).
CENNIKI GRATIS.

LAWN-TENNIS

Ang. fabr. „SLAZENGER” Londyn.
Rakiety: Forward, Doherty, „E. G. M.” Renshaw, Princess, Wimbledon, La Belle i wiele innych
Pilki do Tennisa, Pilki nożne (Football) Siatki
Prasy do Rakiet,
otrzymał skład przyborów podróżnych

Stanisław Krause i S-ka

Warszawa, Królewska № 1.
Jedyna w Kraju Fabryka Kufrów Trzciniowych
CENY NIZSIE

MECZ

lp	data	miasto boisko	drużyny wynik
1	13.10.1907	Warszawa boisko w ogrodach im. Raua	Gimnazjum Chrzanowskiego – Szkoła Mazowiecka 2:0 (0:0)

Bibliografia:

Dziennik Powszechny, Goniec Poranny, Kurjer Polski, Kurjer Warszawski, Nowa Gazeta, Przegląd Poranny, Ruch, Słowo, Świat, Tygodnik Ilustrowany